

Robert Rozwałka, Sylwia Łysiak

RZADKIE GATUNKI PAJĄKÓW ARANEAE REZERWATU GÓRY PIEPRZOWE

Rare spider species *Araneae* of the Góry Pieprzowe Reserve

ABSTRAKT: Praca zawiera informacje o kilkunastu rzadkich gatunkach pająków (m.in. *Atypus muralis*, *Eresus kollari*, *Ipa keyserlingi*, *Titanoeca psammophila*, *Zelotes exiguus*) stwierdzonych w rezerwacie Góry Pieprzowe (Wyżyna Małopolska). Omówiono ich występowanie na terenie rezerwatu oraz rozmieszczenie w Polsce.

SŁOWA KLUCZOWE: rezerwat Góry Pieprzowe, rzadkie gatunki pająków, murawy kserotermiczne

ABSTRACT: The data on occurrence of some rare spider species, e.g.: *Atypus muralis*, *Eresus kollari*, *Ipa keyserlingi*, *Titanoeca psammophila*, *Zelotes exiguus*, in the Góry Pieprzowe Reserve (Małopolska Upland), including remarks on distribution in Poland are given.

KEY WORDS: Góry Pieprzowe Reserve, rare spiders, xerothermic grassland

Wstęp

Rezerwat Góry Pieprzowe koło Sandomierza (50°41'30" N, 21°47'18" E) zajmuje powierzchnię około 40 ha i jest jednym z najciekawszych obszarów kserotermicznych w Polsce, jeśli chodzi o szatę roślinną (Głazek 1968, Popek 2002) oraz wiele grup bezkręgowców, szczególnie owadów (np. Strawiński 1959, Cmoluch et al. 1975, 1995, Mazur 1998). Szereg dalszych informacji na temat występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt stwierdzonych w tym rezerwacie można znaleźć w opracowaniach uwzględnionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin (Zarzycki i Kazimierczakowa 2001) i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński i Nowacki 2004).

W przypadku pająków *Araneae* na obszarze rezerwatu Góry Pieprzowe nie były dotychczas prowadzone systematyczne badania. W dwóch pracach (Pilawski 1966, Staręga 1978) są zawarte informacje o zaledwie 28 gatunkach pająków stwierdzonych w rezerwacie. Niedawno ukazały się opracowania, które uzupełniły te skąpe dane, informacjami o stanowiskach zagrożonych i objętych ochroną gatunków: gryziela stepowego *Atypus muralis* BERTKAU (Hajdamowicz 2004, Dembicka i Rozwałka 2007) i poskocza krasnego *Eresus kollari* ROSSI [sub *E. cinnaberinus* (OLIVIER)] (Rozwałka 2004), oraz o pierwszym, i jak dotychczas jedynym, w Polsce stanowisku *Improphantus geniculatus* (KULCZYŃSKI) (Rozwałka i Łysiak 2011).